

Șampanie și caviar

Îndeobște flămândul, dacă se satură, se simte rău. Foamea și lehamitea sunt chinuri ce se succed ca palele unei elice în mișcare. Între două chinuri însă, trebuie ales cel mai puțin iminent, lucru știut foarte bine de oblăduitorii vieții noastre muzicale, cei care printr-o impresariere săvârșită cu parcinomie sau, dimpotrivă, cu părăduială, fie că înfometează, fie că îndoapă, până la sașietate publicul meloman. Așa se face că în stagiunile instituțiilor muzicale românești, evenimentul cu iz encomiastic este o *rara avis*, în timp ce spectatorilor le sunt distribuite rații de prestații anodine, întreținute, în principal, de apatia managerilor (cu circumstanțe atenuante în lipsa de fonduri adecvate) ori de moda micului trafic, al bișniței artistice mărunte, operată de către aceiași manageri-trepăduși, laolaltă cu muzicieni mediocri, dar mai înstăriți, de peste graniță. Și, cum publicul nostru, așa cum și atât cât este, pare mai înfometat decât cățeaua lui Hawmal, nu-i rămâne altceva de făcut decât să înghită docil, concert după concert, operă după operă, sătul și sastisit de atâta platitudine și rutină, chiar dacă nu deslușește întotdeauna mecanismele prin care filarmonicele și teatrele muzicale dobândesc forme cronice de reumatism și scleroză. La urma urmei, orice mâncare este binevenită pentru înfometat. Numai că înfometatul sărac nu este tot una cu săracul înfometat. Iată de ce, dacă pentru cel dintâi viața muzicală turnată în stagiuni ordinare este, într-un fel, satisfăcătoare, îndestulătoare, pentru cel de-al doilea se impune existența unor reuniuni majore, de mare amploare, cum este, bunăoară, festivalul "George Enescu", cel care după un post prelungit și impus, vine să potolească, dar și să copleșească vreme de trei săptămâni poftele melomanilor ahtiați după marea muzică și fidelele ei restituiri. Un festival, într-un anume fel, indigest, pe parcursul căruia ne este servit din abundență cel mai select caviar, ca să nu mai vorbim de cea mai fină șampanie, pentru ca apoi, următorii doi ani, să ținem cu habotnicie un post relativ sever. Aceasta nu înseamnă că festivalul în sine are vreo culpă. Din contră, este la un nivel axiologic maximizat ediție de ediție, ajungând în prezent până la a fi incomparabil cu ceea ce era atunci când îl ascultam la Ateneu pe Oistrach sau pe Menuhin, și chiar când, mult mai târziu, asistam la Opera Națională la mult controversata versiune a *Oedip*-ului enescian în varianta lui Andrei Șerban (ca să numesc doar două dintre "clou-rile" trecutelor reuniuni). Pe de altă parte, creația enesciană a reprezentat, fără îndoială, una dintre sursele propriu-zis muzicale semnificative pentru școala românească de compoziție. Dar, ca orice fenomen care suportă un proces de absolutizare, supralicitarea personalității enesciene riscă la un moment dat să îi surpe autoritatea. Enescu a fost unic prin autenticitatea mesajului și prin sinteza stilistică vizibilă în tehnica sa componistică, dar a-i singulariza aportul sau influența înseamnă să-i nedreptățim pe câțiva dintre congenerii săi, iar în ordinea unui necesar desant al creației muzicale românești în lume, să fim legați la ochi atunci când privim împlinirile, îndrăznesc să spun, excepționale, ale unor compozitori contemporani. Nu, nu mă voi "despărți" de Enescu, dar nici nu mă voi dezice de confrății mei care îi calcă, temeinic, pe urme. Iar dacă Festivalul "Enescu" promovează consistent creația "amfitrionului", cred că trebuie să existe, în egală măsură, o instanță care să beneficieze de aceleași condiții într-o acreditare și

propagarea muzicii românești actuale. Un festin copios este, totuși, susceptibil de a induce o anume indigestie ori un vertij, ambele redevabile incapacității de "înfulecare" și asimilare a atâtor episoade cu adevărat remarcabile, oferite de către gazde. De la indigestie la indigență se vede că nu e cine știe ce distanță. Oricum, în exercițiul de multe ori aleatoriu al întâmplărilor ce populează viața noastră muzicală, respectiva distanță se reduce la aceea dintre punctele de sprijin ale unui balansoar aflat într-o permanentă pendulare. "Mai bine un singur lucru bun, îmi spunea cândva un prieten, decât zece rele". În fond, amândoi gândeam la fel: este bine și igienic să ne ferim de puterea celui generos, dacă îi este foame, dar și de forța celui zgârcit, atunci când se satură.

Liviu DĂNCEANU

DIN SUMAR

Festivalul Internațional "George Enescu" 2017

Simpozionul Internațional "George Enescu".....2-3

Oedipe în actualitate.....4-8

Creația enesciană în Festival.....9-10

Muzica românească în Aula Palatului Cantacuzino.....11-16

Forumul internațional al compozitorilor.17-23

Spectacole pentru copii.....24-25

București creativ.....25-31

Seria Muzica Secolului XXI la Sala Radio "Mihail Jora".....32-45

Piața Festivalului.....45-46

Corespondență din Moscova.....47-48